

тобто правильне використання англійської мови для виконання завдання. На нашу думку, загальний бал може включати дві оцінки [7].

Таким чином, інтегроване навчання змісту та мови у вищій освіті полягає у викладанні навчальної дисципліни засобами іноземної мови та вимагає ретельно розробленої навчальної програми. Підготовка конкретного модульного CLIL заняття, на нашу думку, буде включати декілька основних кроків, а саме: визначення лексичного наповнення теми; визначення організаційних форм навчального процесу; визначення системи оцінювання.

Список використаних джерел

1. Morton T. Cognitive Discourse Functions: A Bridge between Content, Literacy and Language for Teaching and Assessment in CLIL. *Journal of Innovation and Research in Plurilingual and Pluricultural Education* 3(1):7-17 Follow journal. DOI: 10.5565/rev/clil.33. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/338913366_Cognitive_Discourse_Functions_A_Bridge_between_Content_Literacy_and_Language_for_Teaching_and_Assessment_in_CLIL.
2. Coyle, D., (2005). CLIL. Planning Tools for Teachers. University of Nottingham. Retrieved from: http://www.unifg.it/sites/default/files/allegatiparagrafo/20-01-2014/coyle_clil_planningtool_kit.pdf
3. Ruiz de Zarobe Y. (2013). CLIL implementation: from policy-makers to individual initiatives. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*. Volume 16, 2013 - Issue 3: Content and Language Integrated Learning: Language Policy and Pedagogical Practice. Pages 231-243 Cite this article <https://doi.org/10.1080/13670050.2013.777383>
4. European Framework for CLIL Teacher Education. Retrieved from: <https://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2008-2011/EuropeanFrameworkforCLILTeacherEducation/tabid/4444/Default.aspx>
5. Schmidt-Unterberger B. The English-medium paradigm: a conceptualization of English-medium teaching in higher education. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*. Volume 21. Issue 5. 2018. Retrieved from: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13670050.2018.1491949>
6. English for Future Preschool Teachers: Навчальний посібник для майбутніх педагогів дошкільної освіти. Укладачі: Куліш І.М., Трубенко І.А., Цюра С.В. Черкаси, 2024. 79 с.
7. Куліш І.М., Королюк Г.О., Некоз І.В. До проблеми підготовчого етапу інтегрованого навчання фізичної реабілітації та англійської мови майбутніми реабілітологами. Мовна особистість: лінгвістика і лінгводидактика / МОН України, Київський націон. лінгвістичний ун-т., Черкаський націон. ун-т. ім. Б. Хмельницького. Київ-Черкаси : вид-во ФОП Гордієнко Є.І., 2020. С. 314-319.

**Купіна Ірина Олександрівна
Радченя Ірина Вікторівна**

РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ «ОСНОВИ ПРИРОДОЗНАВСТВА ЗІ СПЕЦМЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ» ТА «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

У реаліях сьогодення актуальним є ресурсно-орієнтоване навчання (РОН) – це «комплекс форм, методів та засобів навчання, націлених на цілісний підхід до організації навчального процесу, який зорієнтований не тільки на засвоєння

знань і набуття навичок, але і на тренінг здібностей самостійного й активного перетворення інформаційного середовища шляхом пошуку і практичного застосування інформаційних ресурсів» [2, с. 76].

РОН ототожнюють із «цілісним динамічним процесом організації і стимулювання самостійної навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, пов'язаним з оволодінням навичками активної трансформації інформаційного середовища з оптимальним застосовуванням суб'єкт-суб'єктних взаємин між студентом і викладачем та спільним використанням кадрових, матеріально-технічних, навчально-методичних, фінансових та інформаційних ресурсів закладу вищої освіти (ЗВО)» [1, с. 6].

Виокремлюємо характерні риси ресурсно-орієнтованого навчання: *зручність* (навчання в зручний для здобувача час із використанням доступних інформаційних ресурсів), *інноваційність* (комплексне використання різноманітних інноваційних технологій навчання), *індивідуалізація* (змога працювати за індивідуальним освітнім графіком), *рівнобіжність* (вивчення однієї дисципліни здійснюється паралельно з іншою), *діапазон* (залучення багатьох джерел інформації), *технологічність* (охоплення в освітньому процесі новітніх досягнень ІКТ), *міжнародність* (ринок освітніх послуг), *неороль викладача* (підвищення педагогічної майстерності й кваліфікації відповідно до новацій), *неороль бібліотекаря* (мотиватор і пришвидкувач навчальної діяльності).

У Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди на факультеті природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти програма «Логопедія» (першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) містить 42 обов'язкові освітні компоненти (180 кредитів), тому велику увагу приділено ресурсно-орієнтованому підходу. На навчальних дисциплінах «Основи природознавства зі спецметодикою викладання» та «Українська мова (за професійним спрямуванням)» використовують різноманітні інноваційні технології навчання (розвивальне, диференційоване, діалогічне, креативне навчання; метод проєктів, ігрові методи; навчання у співробітництві, кейс-технології).

Викладачі підвищують творчий та інтелектуальний потенціал здобувачів освіти, орієнтуючи останніх на самоорганізацію, прагнення до знань, формування уміння взаємодіяти із засобами ІКТ, пошук будь-якої інформації й самостійне ухвалення відповідальних рішень.

Практичний досвід реалізації РОН в освітньому процесі викладачів уможливорює здійснення аналітико-синтетичних досліджень щодо особливостей організації навчально-пізнавальної діяльності під час вивчення зазначених дисциплін. Окрім ресурсів університетської бібліотеки, фонду факультету, кафедр, навчання здобувачів освіти здійснюється завдяки використанню засобів онлайн-комунікацій та цифрових узаємодій: сайтів, блогів, форумів, чатів, діалогів чи листування, конференцій із використанням традиційних засобів інтернет-зв'язку: Facebook, Telegram, Viber, YouTube, різноманітних платформ,

зокрема Moodle, Kahoot, Microsoft Teams, Discord. Використання мережових додатків інтенсифікує змоги РОН для організації освітнього процесу, пов'язаного з пошуком у мережі інформації, виготовленням та вдосконаленням цифрових ресурсів. Для ефективної організації РОН, однією з форм якого є дистанційне навчання, маніфестують інтерес такі сервіси: сайти, блоги; вікі; YouTube, віртуальні дошки (Padlet); Canva; повноцінні дистанційні курси на різноманітних онлайн-платформах, тобто системах управління навчальним процесом; сервіси для проведення відеоконференцій, вебінарів (ZOOM, Meet).

Отже, ресурсно-орієнтоване навчання під час вивчення освітніх компонентів «Основи природознавства зі спецметодикою викладання» та «Українська мова (за професійним спрямуванням)» має важливе значення, особливо сьогодні. Сучасний світ характеризується активним проникненням інформаційних технологій у всі сфери людського життя. Царина освіти, перебуваючи в стадії активного реформування, акцентує увагу саме на зазначеному. Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми й у подальшому потребує цілісного та системного розгляду.

Список використаних джерел

1. Буряк В. Г. Ресурсно-орієнтоване навчання фахових дисциплін професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи. *Theoretical and practical scientific achievements: research and results of their implementation: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference* (Vol. 2), September 3, 2021.

2. Кононець Н. В. Педагогічні інновації вищої школи: ресурсно-орієнтоване навчання. *Педагогічні науки : зб. наук. праць*. Полтава, 2012. Вип. 54. С. 76 – 80.

**Лимар Марина Олександрівна
Дорогобід Оксана Степанівна**

ФУНКЦІОНУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У РОМАНІ ПАНАСА МИРНОГО ТА ІВАНА БІЛИКА «ХІБА РЕВУТЬ ВОЛИ, ЯК ЯСЛА ПОВНІ?»

Однією із ключових ознак української мови є її лексичне багатство, окремою складовою якого є фразеологізми. Серед основних джерел стійких виразів є жива народна мова, багата усталеними висловами, прислів'ями, приказками тощо. У них відбито моральні погляди народу, вікові традиції, культурні особливості, виражено ставлення до праці, оцінено людські риси, відображено психологічний стан [1].

Уживаючи фразеологічні одиниці (ФО), ми збагачуємо власне мовлення, робимо його колоритним, надаємо йому виразності та емоційності, індивідуального стилю.

У художніх текстах ФО виконують різні функції: експресивно-оцінну, образно-виразову, роблять мову лаконічною, полегшують висловлення думки, підкреслюють авторський стиль. Стійкі сполуки допомагають авторові твору